

Rechtstreeks

vrijzinnig humanistisch tijdschrift

Wat is kunst?
Wat is kunst?

Die blik in haar ogen dat is kunst, zong Stijn Meuris met Noordkaap in 1992. De soundtrack kwam uit het album 'Een heel klein beetje oorlog' en is een uitgelezen inleiding voor deze column. Of hoe schoonheid en oorlog vaak op een perverse manier met elkaar verweven worden. Picasso schilderde zijn weergaloze 'Guernica' naar aanleiding van het bombardement op de gelijknamige Baskische stad in 1937 door het Duitse Condor Legioen op bevel van generaal Franco. Het schilderij werd tentoongesteld in het Spaans Paviljoen van de Wereldexpo van 1937 te Parijs en keerde pas naar Spanje terug na het einde van het fascistische Franco tijdperk, dit volgens de laatste wilsbeschikking van de schilder zelf. Verwoesting, schoonheid, kunst en politiek, het vloeit soms naadloos in elkaar over.

De stad leper kan hiervan getuigen. De Duitse mortieren veegden de stad van de kaart, maar de leperlingen zetten zich schrap en verbeterden bouwden zij hun stad opnieuw op, met inbegrip van de Lakenhalle en de St.-Maartens-kathedraal. Zinnebeelden van burgerlijke en religieuze macht en schoonheid. Met de dubbeltentoonstelling 'Tempus Horribilis' boden de 'Vrienden van de St.-Maartens-kathedraal' vorig jaar beeldende kunstenaars een platform om hun publiek middels kunst te laten nadenken over het annus horribilis 1914.

Eén werk van de kunstenaar Johan Tahon viel bij hen zelfs zo in de smaak dat zij het stadsbestuur overhaalden om het werk aan te kopen om op permanente basis te exposeren in de kerk. Kerk-kunst financieren met overheidsgeld dus. Verwoesting, schoonheid, kunst en dorpspolitiek, het vloeit soms naadloos in elkaar over.

Schoonheid en de dood zijn verdachte vrienden, maar hoe troostend kunnen helende woorden niet zijn voor wie een terminale boodschap te verwerken krijgt. Hoe balsemend kunnen de juiste woorden niet zijn voor wie afscheid moet nemen van een geliefde, een vriend, een ouder. De consultants in het huisvandeMens worstelen elke week opnieuw met onwillige woorden. Woorden op maat en het ritme van wie moet gaan en voor wie achterblijft. Zachte woorden die een heel leven moeten duiden en zin geven. Het oprechte gevoel geven dat de passage in dit leven betekenisvol was, maar dat het slot moet geschreven worden. Voor een niet-gelovige heeft het leven nooit een open einde; met een pennentrek wordt het afgesloten. De scherven van het leven aaneenpraten en –schrijven: van ambacht tot vergankelijke kunst.

En nu we toch bezig zijn over sterven en hoe we die laatste reis georganiseerd willen zien, op middellange termijn komt er wellicht een crematorium in leper of de nabije omgeving. Om het even oneerbiedig te zeggen, de oven van Kortrijk

staat roodgloeiend en draait overuren. De Vlaamse regering wil een verdichting van crematoria in Vlaanderen in de wetenschap dat we onvermijdelijk evolueren naar crematie als de norm van ter aarde bestelling. Nu al worden meer Vlamingen verast dan begraven en dat aantal zal wellicht stijgen tot zo'n 80% van de overledenen. In Kortrijk voerden buurtcomités een verwoede strijd om het crematorium te bannen uit hun perimeter. Benieuwd hoe leper het zal aanpakken. We zijn allemaal voor meer groen, maar o wee als er een compost-fabriek in de buurt wordt neergepoot; we willen werk, maar bouwen het industrieterrein liefst aan de andere kant van

de stad. Wie van u wil de confrontatie met de dood in zijn achtertuin?

Van confrontatie gesproken. Op 17 mei wappert wellicht een regenboogvlag aan uw stadhuis, symbool voor de Internationale Dag tegen Homofobie en Transfobie. Met deze vlaggenactie vraagt Çavaria aandacht voor de discriminatie van holebi's en transgenders. Onze 'anders' gearde medeburgers hebben in dit land na een weliswaar moeizame strijd hun plek aarzelend verworven, waakzaamheid blijft evenwel geboden. Denk eraan dat homofobie niet relatief is. Racisme echter...

(Philip Bolle)

Werkten mee aan dit nummer:

Lore Alleman, Philip Bolle, Jean Pierre Callant, Lieve Goemaere, Danie Heughebaert, hvdM-leper, Ludovic Ide, Xavier Leroy, Els Poublon, Stefan Vanwildemeersch en Peter Vanthuyne.

Redactieadres:

Norbert Gadeyne
Siegenlaan 48 te 8900 leper
E-mail: philip.bolle@telenet.be

Lay-out:

Deruddere bvba

RECHTSTREEKS is een uitgave van de leperse Vrijzinnige Koepel (IVK)

Lid worden van HVV/OVM kost 12,00 euro per jaar; te storten op rekeningnummer BE47 6469 0125 3080

Met de steun van de Instelling Morele dienstverlening West-Vlaanderen

Inhoudsopgave

- 4 Kerkkunst
- 6 Holebi's in de Westhoek
- 9 Links of rechts?
- 10 Het verschil
- 13 HuisvandeMens ♥ Rebus
- 14 Crematorium
- 17 Kapitaal in de 21e eeuw
- 20 Kras...zoals je gebekt bent
- 24 Sorry, een depressie...
- 26 Dagen zonder vlees
- 28 Het is gebeurd...
- 30 De lente is in 't land...
- 32 Opvoeden: niet enkel een taak van ouders

Op de agenda van de gemeenteraadzitting van maandag 30 maart II. te Ieper werd door de oppositie een merkwaardig punt aan de agenda toegevoegd i.v.m. de aankoop van een kunstwerk.

De kerkfabriek van St.-Maarten – St.-Niklaas vroeg aan het stadsbe-

stuur de toestemming tot aankoop van een kunstwerk van de hand van kunstenaar Johan Tahon. Kostprijs 40.000 euro, te spreiden over 4 jaar en het CD&V /N-VA bestuur stemde hiermee in. Het betreft een vrij imposant gipsen kunstwerk dat best wel expressief is. Er steekt een tragisch verhaal achter en het werk maakt deel uit van een tentoonstelling die eerder georganiseerd werd in de kerk. Het kerkbestuur en de 'Vrienden van de Kathedraal', die de tentoonstelling organiseerden, waren zo onder de indruk van het geëxposeerde werk dat zij de ambitie kenbaar maakten om het werk permanent te verwerven. Het beeld kreeg een centrale plaats achteraan in de kerk, achter het altaar, afgescheiden van het publiek door een glazen wand. Het zou voor de kerkgemeenschap wellicht een aanwinst zijn als het werk daar permanent zou kunnen blijven, maar er is natuurlijk een maar...

De kerkfabriek, dat is het bestuur van de kerk, vraagt de stad om het beeld te financieren met goedgekeurde investeringskredieten van het meerjarenplan 2014-2019 en dat onder de noemer 'aankoop kerkmeubelen' wat mij een meer dan rekbaar begrip lijkt. De kerkfabriek stelt dat ze zichzelf hierdoor zware beperkingen oplegt, maar dat geweeeklaag moet natuurlijk met een flinke korrel zout worden genomen.

Als de kerkbestuurders die 40.000 euro nu onttrekken aan de reguliere werkmiddelen en spenderen aan de aankoop van een kunstwerk, dan zal de vervanging van het benodigde kerkmeubilair of liturgische gewaden vast en zeker in het volgende meerjarenplan aan bod komen. Conclusie, dit kunstwerk wordt uiteindelijk integraal gefinancierd met publieke middelen via investeringskredieten en dat is een brug te ver. Niemand ontzegt de 'Vrienden van de Kathedraal' het recht om de kerk aan te kleden met een nieuw kunstwerk - het valt zelfs te waarderen dat zij zich inzetten om het religieus erfgoed te beschermen en te actualiseren - maar mij lijkt het netter als deze sympathisanten zelf de financiële inspanning zouden opbrengen om de aankoop te financieren in plaats van de gemeenschap ervoor te laten opdraaien.

Daarenboven schept de stad hiermee een precedent. Wat als deze kerkbestuurders de volgende legislatuur opnieuw een beroep doen op dit financieringskanaal? Wat als de overige kerkfabrieken inspiratie putten uit het initiatief en ook dit inventieve pad bewandelen? Welke argumenten blijven er dan nog over om er niet mee in te stemmen? Weet dat de stad Ieper 18 kerken op haar grondgebied heeft en dat voor alle besturen geldt: mijn kerkje, schoon kerkje...

Het is zonneklaar dat deze bestuurderheid vanuit cultureel-historisch oogpunt veel raakvlakken heeft met de kerk, maar het is evenzeer hun taak die affiniteit strikt gescheiden te houden van hun taak als officiële gezagsdragers. Het was niet voor het eerst dat er vanuit de oppositie werd gewezen op die dubieuze verhouding. In het verleden werd meermaals geïnterpelleerd, o.a. over her verwijderen van kruisbeelden uit de openbare ruimte, iets wat ze slechts schoorvoetend tot uitvoering brachten. Ook het niet verplichte onderhoud en herstel van kapellen werd aan de orde gebracht, met inbegrip van de heropbouw en onderhoud van de Lamezarde kapel aan de Zonnebeekseweg. Onlangs nog kregen ze een tussenkomst te verwerken over de aanwezigheid van een kerststal op de Grote Markt, bij uitstek de meest publieke plaats in de stad.

De stad werd dus gevraagd de genomen beslissing i.v.m. de financiering in te trekken en de 'Vrienden van de Kathedraal' te verzoeken private sponsors en donoren te zoeken voor hun fijne, maar dure smaak op kosten van de gemeenschap. Hoeft het gezegd dat de vraag van hen afgeleid als water van een paling?

(Philip Bolle)

Janet!

Kijk je er nog van op wanneer je in het straatbeeld twee kussende mannen ziet? Waarschijnlijk wel. Hoe zou het komen dat twee kussende mannen meer worden aangestaard dan twee mensen van een verschillend geslacht? De kans is groot dat je na het staren je blik afwendt. Het stemmetje in je hoofd zegt misschien: tiens, een homokoppel. Of krijg je drang om het koppel na te roepen? Of nog erger, ga je hen fysiek te lijf? Misschien choqueren ik je met bovenstaande vragen. De cijfers liegen er anders niet om: 6 op 10 holebi's zegt ooit geconfronteerd te zijn met verbale agressie, 2 op 10 holebi's werd al bedreigd. En 1 op 10 kreeg klappen omwille van zijn/haar geaardheid.

België was samen met Nederland het eerste land ter wereld waar holebi's kunnen trouwen en sinds 2007 kunnen ze ook kinderen adopteren. De wetgeving mag dan tolerant geworden zijn, de geesten van de mensen volgen niet altijd. Niet ieder slachtoffer van homogeweld meldt dit geweld. Daarom werd in 2012 een gaybashing app (een homogeweld app) gelanceerd. Holebi's kunnen via die applicatie registreren waar en wan-

neer ze slachtoffer werden van (verbaal) geweld wegens hun geaardheid. In 8 maanden tijd waren er 310 meldingen in België waarvan 177 in Brussel. Voor hetero's mag de indruk zijn dat holebi's een (waardig) onderdeel van onze samenleving uitmaken. Zijzelf getuigen van nog heel wat werkpunten om als evenwaardig binnen onze samenleving te kunnen functioneren.

Holebi's in jouw omgeving?

Ken jij holebi's in jouw omgeving? Hoeveel? De kans is heel groot dat je er meer kent dan dat je denkt. Zowat 1 op 8 mensen is seksueel anders geaard. Ook in de Westhoek. Waarom weet je het dan niet van elkaar? De negatieve reacties van de buitenwereld blijven een rem om je als jongere te outen. Scheldwoorden via sociale media, uitgesloten worden door leeftijdsgenoten of fysiek geweld door anderen, maken het moeilijk om er als jongere mee naar buiten te komen. Ook de reactie van de ouders maakt het vaak niet gemakkelijk en brengt angst met zich mee. 33% tot 45% van de holebi jongeren heeft zelfmoordgedachten. 12,4% van de homojongens onderneemt effectief een zelfmoordpoging. Bij lesbische en bi-meisjes is dat 14,4%. Het blijft m.a.w. een heel kwetsbare groep in onze samenleving.

Door de progressieve wetgeving zien we meer homo en lesbische koppels in

het straatbeeld, maar toch is leven als holebi nog altijd niet vanzelfsprekend. De daders van homofoob geweld zijn meestal mannelijk en tussen de 18 en 30 jaar. Ze opereren ook vaak in groep. Meisjes staan toleranter ten opzichte van homo's dan jongens en het minst tolerant zijn jonge moslimjongens. Maar ook overtuigde katholieken en christenen hebben een probleem met die groep. Vanuit hun geloof wordt homoseksualiteit afgekeurd. Eén op drie Vlamingen tenslotte vindt kussende mannen op straat aanstootgevend...

Een holebi petanque club?

Ondanks de vele vooroordelen tegenover holebi's staat een grote meerderheid van de Vlamingen achter het homohuwelijk en hun mogelijkheid om kinderen te adopteren. Toch vindt 1 op 3 Vlamingen al dat 'gedoe' rond homoseksualiteit overdreven. 4 op 10 Vlamingen stelt dat als ze net zo behandeld worden als iedereen, ze ook niet zoveel ophef moeten maken over hun seksuele voorkeur. Vanuit het oogpunt van holebi's is dit echter anders. De eerste getrouwde holebi koppels gaan vandaag naar rusthuizen. Hoe kunnen ze daar hun geaardheid beleven?

Of je leeft met een beperking? Instellingen voor mensen met een beperking hebben het nog steeds moeilijk in het omgaan met de vraag naar seksualiteitsbeleving. En nog een stuk moeilijker in het omgaan met de vraag naar homoseksuele seksualiteitsbeleving. Omdat geaardheid een grote rol speelt in ons dagelijks functioneren, ontstaan er verschillende organisaties die zich richten op de vrijetijdsbesteding van holebi's. Niet enkel om een partner te vinden, maar ook om sociaal actief te kunnen zijn zonder geconfronteerd te worden met vooroordelen. Om zich op hun gemak te kunnen voelen en afkeurende opmerkingen te ontlopen zijn dergelijke organisaties van groot belang.

Help! Ik wil een lief!

Veel jongeren leren hun lief kennen tijdens een avondje stappen. De fuif van de plaatselijke jeugdorganisatie, het danscafé en de sport of socio-culturele vereniging waar men bij aangesloten is. Plaatsen en locaties zat. Voor holebi jongeren is dit minder vanzelfsprekend. Daarom worden er o.a. holebi fuisen georganiseerd en zijn er diverse holebi organisaties. Ook leper had tot voor een paar jaar zo'n vereniging, maar die hield

helaas op te bestaan. Voor homoseksuele jongeren uit de Westhoek is het dus niet eenvoudiger geworden om met mensen van dezelfde geaardheid in contact te komen en de kans op afwijzing in de bestaande organisaties blijft groot.

Een lief vinden is dus niet altijd gemakkelijk. Sociale media en fora mogen dan enige soelaas bieden, de afstand naar grotere steden met uitgebreide holi-bi netwerken is voor veel jongeren te

ver. Daarom is de recente samenwerking tussen het huisvandeMens leper en het West-Vlaams Regenbooghuis uit Oostende van groot belang. Jongeren of anderen met vragen rond homoseksualiteit of hun geaardheid, kunnen vanaf nu terecht bij het huisvandeMens in de Korte Torhoutstraat 4 te leper.

Ben je wel selfie?

Op maandag 11 mei wordt op de campus van het GO de kick-off gegeven voor West-Vlaanderen voor de campagne 'Ben je wel selfie?' Deze campagne helpt jongeren om zichzelf te zijn op de sociale media. Op de speelplaats komt een regenboogstip waar de leerlingen een selfie kunnen nemen om zo deze actie te ondersteunen.

Vragen?
Holebifoon: 0800 99 533
vragen@holibifoon.be

(Peter Vanthuyne)

Hoe rechtser hun politieke opvattingen, hoe oneerlijker mensen gemiddeld genomen zijn. Dat is een van de opvallende conclusies van het onderzoek 'Hoe eerlijk ben jij?' dat Quest Test Nederland i.s.m. psychologen van de Vrije Universiteit Amsterdam uitvoerde.

Niet minder dan 8600 mensen deden eraan mee. De deelnemers kregen 20 dilemma's voorgelegd die zich afspeelden in het privéleven en op de werkplek. Ze werden in 2 groepen verdeeld. In de eerste groep moesten ze zich voorstellen dat ze in dienst waren van een autobedrijf, in de andere groep waren ze zogenaamd werkzaam bij een non-profitorganisatie.

De deelnemers die werkten bij het autobedrijf, bleken veel minder moeite te hebben om daar oneerlijk gedrag (zoals het plegen van diefstalletjes) te vertonen. Het autobedrijf werd gezien als rijker en oneerlijker dan de non-profitorganisatie. Onderzoeker Jan-Willen Van Prooijen: 'Deze resultaten zijn van belang omdat ze in overeenstemming zijn met de theorie dat mensen vooral

oneerlijk zijn als ze hun gedrag voor zichzelf kunnen goedpraten. Ze zijn daardoor zelden extreem oneerlijk, maar juist vaak een klein beetje oneerlijk. Net genoeg om nog te kunnen denken dat wat ze gedaan hebben zo erg niet is.' Mensen denken bijvoorbeeld wel iets te kunnen stelen van een bedrijf dat toch bulkt van het geld en dat het zelf ook niet al te nauw neemt met de regels. Het onderzoek leverde meer boeiende resultaten op. Zo blijken mannen veel oneerlijker dan vrouwen. Lager opgeleiden zijn iets oneerlijker dan hoger opgeleiden. Niet-gelovigen zijn oneerlijker dan gelovigen. Mensen met een lager inkomen zijn oneerlijker dan mensen met een hoger inkomen en wie denkt dat corruptie toch al op grote schaal voorkomt, is zelf ook geneigd oneerlijker gedrag te vertonen.

En dan nog een opvallende bevinding: hoe rechtser iemands politieke voorkeur, hoe minder moeite hij heeft met oneerlijk gedrag in het dagelijks leven. Van Prooijen: 'Uit eerder onderzoek was al gebleken dat politiek rechtse mensen vaak individualistischer zijn, en daardoor eerder keuzes maken die gericht zijn op het eigenbelang, ook als die ten koste gaan van het belang van anderen. Wat echter opviel in de resultaten van het Quest-onderzoek is dat het vooral extreem rechtse mensen waren die oneerlijke keuzes maakten. Rechts-extremisme lijkt dus een goede voorspeller te zijn van de mate waarin mensen oneerlijk gedrag vertonen.'

(Bron: Quest 03/2015)

“Ik zou jouw werk écht niet graag doen.” – dat krijg ik geregeld te horen als ik vertel waaruit mijn job als vrijzinnig humanistisch consulent bestaat. Meestal heeft dat iets te maken met de onderwerpen die meer en meer dagelijkse kost worden in ons huisvandeMens.

“Vandaag sprak ik met een mama wier zoon uit het leven stapte.”

Of “Ik heb een voordracht over euthanasie gegeven.”

Of “Ik ben langsgedaan bij een man die net vandaag een half jaar weduwnaar is.”

Of “Ik heb een begrafenis geschreven.”

Ik snap wel waarom mensen zo reageren. Als ik mijn agenda kort samenvat, dan lijkt de focus inderdaad te liggen op kommer en kwel. Op verlies, verdriet, de dood, eenzaamheid, rouw. Zware onderwerpen, en toch ben ik daar graag mee bezig. ‘Graag’... Misschien een ongepast woord in deze context, en toch is het zo: ik doe het graag.

Onlangs ging ik met mijn vriendin Ilse De Psychologe op restaurant, en we vroegen ons allebei af wat ons eigenlijk aantrok in ons eigen beroep. Er zijn veel verschillen tussen onze jobs, maar ook heel wat gelijkenissen. We gaan om met gehavende mensen. We raken pijnlijke thema's aan. We horen trieste verhalen. We worden geconfronteerd met machteloosheid.

Waarom spreekt ons dat eigenlijk aan? Een antwoord op die vraag kwam maar niet. (Wereldproblemen daarentegen hadden we in een vingerknip opgelost.)

Ik vind het echt moeilijk te benoemen wat me zo aanspreekt in mijn werk.

Ik ben graag bezig met mensen, dat wel. Mensen interesseren mij, echt waar. Het gebeurt vaak dat ik op de trein kijk naar al die honderden huizen en denk: “Ongevoelbaar dat er achter elke deur een persoon, of een gezin woont, met een volledig eigen geschiedenis, eigen gewoontes, eigen verhalen, eigen familie.” Deur na deur, overal hetzelfde, en tegelijk nooit gelijk. Het boeit me om op reis in een ander land in een andere taal in andere omstandigheden mensen bezig te zien die eigenlijk net als jij en ik zijn. Overal hetzelfde, en toch nooit gelijk. Ik geraak nooit uitgekeken op mensen, dat is zeker een voordeel in mijn job.

“Ik jeun Oscar Coulembier elk van zijn 107 jaren die hij heeft gehad. Maar hoe

komt het dat mijn vrouw nog niet eens de helft heeft gekregen?”

“Het enige dat ik wil is dat ze er nog is. Hoe moet ik verder zonder mijn kind? Ik doe hier gewoon mijn tijd uit op deze wereld, niet meer en niet minder.”

“Maar wat zeg je daar dan op?” Tja, wat? Niet veel. Dat ik niets kan zeggen om die pijn te verzachten, maar dat ik wel wil luisteren, en erover praten.

Weet je, er zijn zoveel dingen die ik niet kan. Ik kan niet schilderen zonder druppels. Ik kan niet dansen. Ik kan geen hout stapelen. Ik ben volledig hulpeloos als ik een computerprobleem heb, en ik heb lood in mijn schoenen als ik naar één of andere helpdesk moet bellen. Ik heb meestal lood in mijn schoenen als ik moet bellen naar om het even wie, ei-

genlijk. Er zijn zoveel jobs die ik niet zou zien zitten en die ik niet zou kunnen. Leerkracht. Vertegenwoordiger. Timmerman. Boekhouder. Opvoeder. Alles waarvoor je handig en sterk moet zijn.

Maar ik ben niet bang om moeilijke vragen te krijgen, en ook niet om ze zelf te stellen. Ik kan, met een ei in mijn broek, maar toch zonder angst, naar een terminale vrouw gaan en vragen hoe zij haar begrafenis ziet.

Ik kan luisteren naar machteloosheid, al heb ik dat zeker moeten leren. Vroeger probeerde ik wanhopig om toch maar ergens een lichtpuntje te vinden, en te benoemen. Nu nog hoor af en toe – het is soms sterker dan mezelf.

Maar als iemand vertelt over het verlies van zijn echtgenote, en over hoe slecht hij zich voelt, wil hij niet dat je zegt: “Maar het is bijna zomer, het zal dan wel verbeteren.” Hij wil gewoon dat je hoort wat hij vertelt, dat je naar hem luistert, met al je aandacht, met een oprechte interesse. Die mens weet ook wel dat jij niets aan de situatie kan veranderen, maar gewoon gehoord worden: er zijn zoveel mensen die dat moeten missen.

Denk nu trouwens niet dat het werk als vrijzinnig humanistisch consulent alleen maar bestaat uit droefenis – zeker niet. Er zijn zoveel andere dingen die we doen,

en daarnaast: ook tijdens al die moeilijke gesprekken vol pijn en verdriet komen er mooie dingen naar boven. Een echt verhaal is nooit zwart wit. Het doet pijn om te praten over de overleden partner, maar tegelijk doet het deugd om ook de warme herinneringen op te halen.

Tijdens plechtigheden proberen we die verhalen te vertellen. We beschrijven een overledene, en we proberen dat zo eerlijk mogelijk te doen. Natuurlijk kan het nooit de bedoeling zijn om tijdens een afscheidsdienst af te rekenen met iemand, maar we moeten ook geen heilige maken van wie het niet was. Ik probeer vooral een zo volledig beeld te schetsen, al besef ik maar al te goed dat dit eigenlijk onmogelijk is. Een leven samenvatten in tweeduizend woorden: kan gewoon niet. Tijdens het schrijven van een plechtigheid maak je onvermijdelijk een keuze, kies je een spoor, en hoop je dat het het juiste was. Dat de

nabestaanden zeggen: “Juist, zo was hij echt.”

En als ik achteraf soms te horen krijgt dat het klopte, of dat iets deugd heeft gedaan, wel, dan raakt me dat. Dan ben ik echt even oprecht gelukkig, en trots op mezelf.

Weet je, misschien is dat wel de reden waarom ik zo hou van mijn werk. Omdat ik af en toe het gevoel heb dat ik iets zinvol heb gedaan, iets met betekenis, iets waaraan iemand iets heeft gehad. Is dat nu tijdens een gesprek, een voordracht, of een plechtigheid: het gevoel dat ik, in alle bescheidenheid trouwens, een klein verschilletje heb gemaakt.

Ilse, Ilse, Ilse, ik denk dat ik het weet!

(Lieve Goemaere)

MAKE A DIFFERENCE

De holebi- en transgendergemeenschap is in de Westhoek opvallend minder zichtbaar aanwezig dan in stedelijke gebieden. Om hierin verandering te brengen, slaan het regenbooghuis REBUS de huizevandeMens leper en Diksmuide de handen in elkaar. Vanaf nu kunnen holebi's en transgenders in het huizevandeMens terecht voor laagdrempelige informatie. Ook zetten we onze deur open voor vormingen en activiteiten georganiseerd door REBUS. Een eerste geslaagde activiteit was de netwerkdag die doorging op 1 april in huizevandeMens leper.

De West-Vlaamse koepelorganisatie voor holebi- en transgenderverenigingen streeft naar meer zichtbaarheid van deze gemeenschap en naar een positieve beeldvorming over seksuele diversiteit. De werking van REBUS is stevig verankerd in Oostende. In de toekomst wil deze organisatie meer buiten haar muren treden en inzetten op een stevige werking tot in de verste uithoeken van West-Vlaanderen. In hun zoektocht naar lokale contactpunten in de regio, waar holebi's en transgenders terecht kunnen voor informatie en activiteiten, klopten ze aan bij de huizevandeMens.

Als vrijzinnig humanisten streven wij naar een warme, solidaire en verdraagzame samenleving. Vanuit het middenveld steunde deMens.nu de holebi gemeenschap steeds in haar strijd voor gelijke rechten. Denk aan het homohuwelijk

(2003), holebi adoptie (2006) en het automatisch ouderschap van de twee moeders in een lesbische relatie (2015). En dat zullen we blijven doen. Holebi's en transgenders krijgen nog steeds te maken met discriminatie en vooroordelen. Onderzoek van de UGent wees uit dat negen op de tien holebi's is ooit in aanraking kwam verbaal of psychisch geweld, drie op de tien met fysiek geweld en één op vijf met materieel geweld. Heteroseksualiteit is nog steeds de gangbare norm, de strijd is nog lang niet gestreden!

We kunnen zoals gezegd al terugkijken op een eerste geslaagde samenwerking tussen het huizevandeMens en REBUS. Op 1 april organiseerden we netwerkdag voor mensen die professioneel in aanraking komen met holebi's en transgenders. Een 25-tal geïnteresseerden kwam hierop af uit diverse sectoren: onderwijs, de gehandicaptensector, ouderenzorg, welzijn en geestelijke gezondheidszorg.

Hoe de samenwerking tussen Rebus en het huizevandeMens verder vorm krijgt, zal de toekomst moeten uitwijzen, maar het smaakt alvast naar meer!

(Lore Alleman)

Volgens officiële cijfers vonden er in 1986 in België 14.433 crematies plaats. In 2012 vonden er in België voor het eerst meer crematies plaats dan begrafenissen en vorig jaar werd de 60.000 overschreden. Uitgesplitst, in Vlaanderen kiest 56 procent van de overledenen voor crematie, in Brussel 67% en in Wallonië slechts 28 procent.

Maar het was ooit anders. Crematie was vanaf de Bronstijd (1500 – 400 v. Chr.) een van de meest voorkomende methodes van lijkbezorging en in West-Europa was lijkverbranding standaard tot in de 7de eeuw. Omdat de katholieke kerk tegen crematie was gekant, kozen almaar meer christenen voor begraven. Het succes en de verspreiding van het christendom deed het aantal crematies in die eeuw bijgevolg aanzienlijk dalen. In 787 kondigde Karel de Grote (onder druk van de Kerk) een algemeen verbod op crematie af en het duurde tot 1963 vooraleer de katholieke kerk haar mening herzag; pas in dat jaar verklaarde de Congregatie voor de Geloofsleer dat het Vaticaan geen bezwaar meer had tegen crematie. De populariteit van crematie steeg opnieuw, temeer omdat ondiepe graven op de begraafplaatsen in de bebouwde kom voor onhygiënische omstandigheden zorgden.

Het moderne crematieproces gaat als volgt. Vooraleer de kist in de oven wordt gebracht, worden alle handvaten en kruisen verwijderd. Als de oven is voorverwarmd op 700°C wordt de kist automa-

tisch in de oven geduwd. Dan pas wordt de temperatuur opgetrokken tot 1.100°C, waardoor een ontbrandingsproces ontstaat. Dat proces duurt tussen de 70 en 90 minuten. In de deur van de oven zit een klein raampje, waardoor de bediener van de crematieoven kan kijken hoever het proces al gevorderd is. Als het lichaam gecremeerd is, wordt de as uit de oven gehaald en gemalen. De oven wordt dan via luchtdrukwerking gereinigd, alvorens een nieuw crematieproces begint. Tijdens het maalproces worden de (titanium)prothesen uit de as gehaald. Deze worden na verkoop gesmolten en hergebruikt in de auto- en vliegtuigindustrie. Slechts van een klein deel worden opnieuw prothesen gemaakt. Omdat de as van de overledenen in geen geval gewisseld zou worden met die van een andere overledene, krijgt elke kist een assteen met nummer toegewezen. Die steen is bestand tegen vuur en volgt de as het ganse proces, tot bij de urne. Bij wet is het verplicht om de dichtste familieleden van de overledenen het crematieproces te laten bijwonen, maar slechts 2 procent opteert hiervoor.

Op vandaag ligt vooral de verstedelijking aan de basis van de toenemende populariteit van crematie. Omdat we ondertussen met ca. 11 miljoen Belgen zijn, is er simpelweg geen plaats meer om iedereen te begraven. Uiteraard zijn er ook sociologische factoren die een rol spelen. Omdat de dorpsbanden lossen, de mensen mobieler en de wereld kleiner wordt, daalt ook het aantal familiegraven. Mensen blij-

ven ook niet meer hun hele leven in hun geboortedorp wonen. Het percentage gecremeerde lichamen zal daardoor in de nabije toekomst vermoedelijk stijgen tot 80 procent van de overledenen!

Crematie heeft ook verschillende voordelen. De as van de overledene kan worden uitgestrooid op een strooiweide of op zee. Maar de as kan ook worden begraven of bewaard in een columbarium. De nabestaande kunnen de resten van de dierbare meenemen naar huis of kunnen een symbolische hoeveelheid meenemen naar huis, wat erg populair is.

De stijgende vraag naar crematie zorgt ervoor dat de bestaande crematoria overal in Vlaanderen op volle toeren draaien. Zo moeten mensen die afscheid willen nemen in de aula van het crematorium soms uren wachten vooraleer de voorgaande ceremonies zijn afgesloten. Om de druk

van de bestaande crematoria weg te nemen, investeerde de Vlaamse overheid de laatste jaren honderdduizenden euro's in de bouw van verschillende crematoria in Sint-Niklaas, Oostende, Kortrijk, Aalst en Leuven.

En het zal niet ophouden. De Vlaamse overheid werkt met een perimeter en wil dat de Vlamingen op termijn nooit meer dan 20 kilometer moeten rijden om een crematie bij te wonen. M.a.w. er komt een verdichting en meerdere Vlaamse steden zullen de handschoen -of noem het hun verantwoordelijkheid- moeten opnemen.

En laat er zich net nu een uitstekende gelegenheid voordoen om een initiatief te nemen voor onze regio. De intercommunale vereniging Ppsilon, die het crematorium 'Uitzicht' uitbaat te Kortrijk, stuit op haar limieten. Hun milieuvergunning laat 3.065 crematie per jaar toe en de voorbij 2 jaar realiseerden ze telkens tussen de 2.950 en 3.000 crematies, waarvan ongeveer 400 uit het arrondissement Ieper. Een structurele verhoging van de capaciteit kan enkel gerealiseerd worden met de bouw van een tweede crematorium binnen het werkingsgebied Ieper-Westhoek of Roeselare. Ieper heeft in 2005 de boot afgehouden en stapte niet mee in het project dat ondertussen in Kortrijk werd gerealiseerd en waarin 22 gemeentebesturen uit Zuid- en Midden West-Vlaanderen participeren. Ppsilon reikt vandaag opnieuw de hand aan Ieper om een crematorium te realiseren.

Ze zijn bereid om een locatiestudie uit te voeren op het grondgebied van Ieper om de mogelijke locaties in kaart te brengen en te evalueren op vlak van bereikbaarheid, bouwfysische mogelijkheden, de ligging tegenover de woonkernen, omgevingskwaliteiten en stedenbouwkundige bestemmingsvoorschriften. In grote lijnen denken zij aan een studiefase in 2015-2016; plannen, vergunningen en subsidieprocedures in 2017, bouwrealisatie in 2018-2019 en operationeel in 2020. Zo snel zou het kunnen gaan.

Moet die uitgestoken hand worden aangenomen? Dit project op middellange termijn zou Ieper in elk geval een stuk completer maken en de aspiraties van centrumstad bekrachtigen. Wie de ambitie heeft een volwaardige centrumstad te (willen) zijn, moet daar ook de nodige verantwoordelijkheden bij nemen.

We moeten ons natuurlijk bewust zijn van het feit dat zo'n inplanting vragen oproept. Vragen over gezondheidsrisico's, geurhinder en ook de confrontatie met de dood. Politici vinden vaak dat de maatschappelijke behoefte primeert op de mening van de omwonenden; omwonenden vrezen dan weer de uitstoot van de crematoria omdat die o.a. fijn stof, kwik en dioxines bevat. Wetenschappers wijzen op hun beurt op de psychologische impact van een crematorium, meer bepaald in een woonzone. Emotionele mensen kunnen het mentaal moeilijk krijgen omdat ze nabij een plaats

wonen waar menselijke resten worden verbrand. Ze wijzen hierbij op het Auschwitz-Birkenau-syndroom. Door de commotie rond huisvuilverbrandingsinstallaties verstrengden ook de emissienormen voor crematoria begin 2000. Milieuwetgeving Vlarem II paste zijn uitstootnormen voor crematoria aan en om aan deze strengere normen te voldoen zagen crematoria zich verplicht om nieuwe hoogtechnologische filters te plaatsen en de crematieovens aan te passen. Vóór de komst van deze nieuwe wetgeving werd de uitstoot van de ontbranding niet gefilterd...

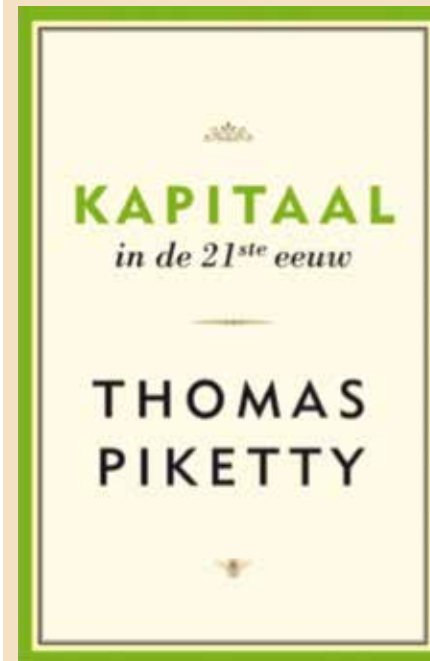
En ook de uitvaartsector ziet het crematoriumbeleid liever anders. Crematoria zouden de uitvaartondernemers oneerlijke concurrentie aandoen omdat elk crematorium ook over een aula beschikt waar afscheidsplechtigheden plaatsvinden en waar een rouwmaaltijd kan genuttigd worden. Crematoria, gebouwd met geld van de belastingbetaler, zouden de kleine uitvaartondernemer oneerlijke concurrentie aandoen.

Conclusie, crematoria zijn dan misschien wel niet hip, ze zijn vandaag wel een hot onderwerp en er zal vast nog heel wat rook door de schouw gaan vooraleer de eerste steen in onze regio wordt gelegd.

(Philip Bolle)

(<http://www.scripriebank.be/sites/default/files/81bbaf6b6e85cc2add863eadf0385e0b.pdf>)

Het nieuwe boek van Thomas Piketty, je kon er de laatste maanden moeilijk omheen en in de FNAC mocht je dit zelfs letterlijk nemen, want daar lagen ze in stapels op paletten tussen de boekenrekken. Een turf van zo'n 800 bladzijden waarvan de voetnoten alleen al meer dan 100 pagina's in beslag nemen. 700 bladzijden leesvoer zonder prentjes, of het zou hier en daar een grafiekje moeten zijn.

Wat maakt dit boek nu tot zo'n 'cult' boek? Voor zovelen de nieuwe mantra? Kort samengevat legt Piketty de ba-

sisystemen uit van het kapitalisme en hoe de rijken dit systeem gebruiken om steeds rijker te worden en hoe de onderlaag daarvoor telkens opnieuw het gelag betaalt. Ook maakt hij duidelijk dat dit systeem al honderden jaren onze samenleving beheerst en, op een paar kleine onderbrekingen na, steeds gewerkt heeft om de top te ondersteunen ten koste van de massa. Daarnaast werpt Piketty ook een blik op een mogelijke toekomst waarin het hele kapitalistische systeem kan imploderen of afglijden naar een steeds perversere toestand van ongelijkheid, en finaal tot het wegvallen van de democratie als geheel.

Waar heb ik dat nog gehoord denkt u? Er bestaat een overvloed aan werken dat dit kapitalisme verguist, en de oorzaken en mogelijke gevolgen ervan aangeeft. Wat maakt Piketty's werk dan zo bijzonder? Het zijn de data... Vijftien jaar lang heeft de schrijver alle mogelijke cijfergegevens over vermogensopbouw en -verdeling verzameld van landen en continenten waarover gegevens beschikbaar waren. Zijn beschouwingen en besluiten zijn dus effectief gebaseerd op cijfers en niet op ideologie, al verwijzen sommige van zijn tegenstanders naar zijn banden met de Franse socialisten. Die nuchtere cijfers vormen het ware succes van dit boek en daarin verschilt hij van andere schrijvers die visies op kapitalisme verspreiden. Schrijvers die meestal eerst hun conclusies neerschrijven om daarna

via een pakkende inleiding en een overtuigend middenstuk te proberen hun lezers op hun hand te krijgen. Nee, Piketty is een koele rekenaar, een econoom die alle gegevens eerst grondig uitzoekt en mooi naast elkaar legt om daarna een berekend besluit te trekken.

Met welke verrassende besluiten komt Piketty dan wel aandraven? Één van de belangrijkste items is misschien zijn formule “ $r > g$ ” waarbij “ r ” staat voor het rendement op vermogen en “ g ” voor de economische groei. Als die r groter is dan g dan worden vermogenden sneller rijker dan de rest van de samenleving. En in een kapitalistisch systeem doet men er alles aan om die “ r ” ook effectief groter te laten blijven. Niks tax shift dus. Afblijven van dat kapitaalrendement... belast zo veel mogelijk de “ g ”, bv. door inkomen te belasten. En ook bij een zeer beperkte economische groei speelt deze verhouding. In zo’n geval wordt het belang van een positieve “ r ” nog groter voor wie al rijkdom bezit uit het verleden. Zo wordt het nog moeilijker om de kloof tussen rijk en arm te overbruggen.

Als illustratie presenteert Piketty ook verschillende tabellen rond de evolutie van de vermogensongelijkheid. Zo bezaten in Frankrijk de rijkste 10% tot het jaar 1910, 90% van het totaal vermogen! Dit aandeel daalde echter vrij snel vanaf 1914 tot minder dan 60% in 1970, om daarna opnieuw te stijgen. De stijging

sinds 1970 is echter vooral merkbaar bij de rijkste 1% die hun eigen aandeel zagen stijgen van 20 tot 25%, of van één vijfde tot één vierde van het totaal netto vermogen van de Franse bevolking!

Opvallend daarbij is ook Piketty's conclusie dat de correctie tussen 1910 en 1970 niet veroorzaakt werkt door een positieve impact van een kapitalistisch systeem, maar enkel door de twee wereldoorlogen die een egaliserend effect hadden op de verdeling van vermogen. Wie in het vervolg dus wilt uitpakken met al het goede dat het kapitalisme onze maatschappij gebracht heeft, moet beseffen dat 98% van onze samenleving, zonder de schok van die twee oorlogen, in verhouding, misschien nog even arm zou zijn als de keuterboer uit de 19e eeuw.

Al even belangrijk zijn de analyses die Piketty maakt rond de verhouding privé versus overheid. Als de rijkste 1% belastingen ontwijkt via Kaaiman eilanden of andere constructies, winnen ze namelijk twee keer. Een eerste keer gewoon door de belastingontwijking zelf en een twee-

de keer doordat de overheid zelf minder inkomen ontvangt en ze daardoor méér zal moeten lenen. En een overheid die zijn staatschuld verhoogt door het aangaan van leningen, wordt afhankelijk van zij die de leningen verstrekken... En raad nu één keer wie de leningsverstrekkers zijn... Met als extreem voorbeeld Griekenland waar de democratie buigt voor de trojka (afgevaardigden van de Europese Commissie, de Europese Centrale Bank (ECB) en het Internati-

onaal Monetair Fonds (IMF)). De vrijwel enige oplossing die Piketty ziet om dergelijk verval van de democratie tegen te gaan, is opnieuw die tax shift, weg van inkomstenbelasting naar vermogensbelasting in een poging om de gevolgen van “ $r > g$ ” te counteren.

(Jean-Pierre Callant)

Noot: De publicatie van Sarah Kuypers en Ive Marx “De verdeling van vermogens in België” komt tegemoet aan de vraag hoe het bij ons gesteld is (zie www.centrumvoorsociaalbeleid.be).

In hun rapport behandelen zij vooral de ‘huishoudens’ en niet de individuen. Zo ligt de mediaan van het netto vermogen van een **Belgisch** huishouden op 206.000€. De 1% rijksten bezitten 12% van het totaal netto vermogen, de top 10% bezit 44% van het totaal vermogen. De armste helft van de bevolking bezit echter slechts 10% van het totale netto vermogen! Verder valt nog op dat het bezit van een eigen woning de enige factor is die deze verhouding wat uitvlakt. De ‘baksteen in de maag’ verhindert een nog extremere verhouding tussen rijk en arm. Een eigen woning is, voor niet-vermogenden, de enige duurzame investering die ze zich kunnen veroorloven omdat ze hier de prijs van een huur uitsparen.

Meer dan vierhonderd leerlingen uit verschillende Vlaamse scholen bezetten op 24 april de verschillende parlementen. In het Vlaams Parlement, de Kamer en de Senaat discussiëren de jongeren met politici en experts over een van de meest cruciale punten in de wereldeconomie: globalisering.

Ook leerlingen van diverse scholen in leper doen mee aan dit project, ondersteund door een begeleider van jeugdwerk 'Globelink'. Sinds 2013 is er in leper opnieuw een scholierenparlement. KRAS is een discussie- en rollenspel voor jongeren uit de derde graad secundair onderwijs en werkt school overschrijdend. Over heel Vlaanderen komen jongeren in hun vrije tijd samen om met leeftijdsgenoten op het scherp van de snee te debatteren over mondiale thema's. Daarbij staan discussie en de eigen mening centraal.

Elk schooljaar wordt er een nieuw jaar-thema met een mondiale inslag gebruikt om de jongeren in te leiden in de wonderde wereld van de democratie en het debatteren. Vanuit het standpunt van mensen die iets te zeggen hebben over globalisering, krijgen de jongeren het beste zicht op deze, vaak heikele, thema's. Daarom kruipen jongeren in de huid van een politieke partij, een jongere uit een ander land, de regering van een land, de pers, een belangengroep, enz. Ze verdedigen hun stem met verve en ondervinden aan den lijve de spanningen die bestaan tussen de verschillende partijen.

In deze editie van KRAS bekijken de jongeren de oorzaken en de gevolgen van globalisering en gaan ze na wie de winnaars en verliezers zijn van dit fenomeen. **Globalisering is een voortdurend proces van wereldwijde economische, politieke en culturele integratie.**

Een eerste vraag die we ons moeten stellen is welke gevolgen globalisering heeft voor ons handelssysteem. Is deze schaalvergroting positief voor de economie of zijn er andere duurzame manieren om onze handel te organiseren? Ook ecologisch zijn er heel wat gevolgen voor onze aardbol. Wereldwijd zijn er talloze initiatieven die het klimaat willen beschermen; misschien is het een voordeel dat dit allemaal op zo'n grote schaal kan gebeuren?

Ook in ons dagelijkse leven komen we de sociale gevolgen van globalisering tegen. Contact hebben via internet met mensen in de hele wereld, het was nog nooit zo gemakkelijk. Ook voor migranten betekent technologie een hele vooruitgang. Maar kunnen we de eigenheid van culturen nog bewaren? Hoe houdbaar is onze

migratiesamenleving? Elke groep jongeren leeft zich in in een bedrijf, land of organisatie. Tijdens de eerste debatten verdedigen ze de stem van deze rollen in de discussies. Daarna gaan ze met hun eigen ideeën aan de slag. Samen met enkele experts over het thema nemen ze hun eigen stad onder de loep. De leerlingen kijken na welke thema's hen nauw aan het hart liggen en onderzoeken wat er in hun stad beter of anders kan. Aan de hand van dit onderzoek kiezen ze enkele vragen die ze kunnen voorleggen aan de verschillende politici van hun stad.

Dit schooljaar legden de leerlingen het vuur aan de schenen van de politici aan de hand van 4 parlementaire vragen. De vragen tonen aan dat jongeren wel degelijk betrokken zijn bij hun stad en dat jongeren wel degelijk op een positieve manier bij politiek kunnen worden betrokken. Een van de vragen betreft het **energieverbruik van de stad** en stelt de vraag of leper in navolging van bijvoorbeeld Kopenhagen zou kunnen streven naar een energieonafhankelijke stad. Misschien een nogal idealistisch idee en onmogelijk te realiseren. Maar deze generatie die opgroeit in een wereld vol nieuwe technologie durft te dromen en out of the box te denken. De leerlingen weten wel degelijk dat dit niet zomaar kan gerealiseerd worden, maar weigeren negatief te denken over de toekomst. Ze opperen nieuwe ideeën. Een van hun grote opmerkingen ten opzichte van het stadsbestuur is dat weinig van hun gebouwen energie

efficiënt zij. Zo merken ze op dat geen enkel stadsgebouw zonnepanelen of een groendak heeft. Het belangrijkste doel van de leerlingen is een kentering te bewerkstelligen in het denken van het stadsbestuur omtrent energie en hen aan te sporen enkele experts op energievak aan te spreken en daar kennis op te doen omtrent wat allemaal mogelijk is en wat zowel ecologisch als economisch haalbaar is.

Een andere vraag had het over de moeilijk berijdbare **voetpaden** in leper voor de mensen die zich moeten voortbewegen in een **rolstoel**. De leerlingen hadden zelf een parcours in de stad afgestapt en alle knelpunten voor mensen in een rolstoel in kaart gebracht. De politici hadden telkens een gevat antwoord op de vragen. Gelukkig was er ook oppositie aanwezig om alles wat breder te kaderen. De politici die present tekenden waren achteraf heel positief over het initiatief en ondersteunden het belang om jongeren bij de politieke debatten te betrekken. Dat het voor jongeren niet zo vanzelfsprekend is om met

doorwinterde politici in debat te gaan, getuigt Pieterjan (KA, 5de Humane wetenschappen): 'Ik heb geleerd dat politiek geen spelletje is, maar hard werken. Je heel goed moet voorbereid zijn en niet zomaar iets uit je mouw schudden als tegenargument, want iedereen vindt hier en daar wel een fout en zet je daarmee met je rug tegen de muur. Ik vond het zeer tof om eens als echte politiker rond een tafel te zitten. Het stadsbestuur van Ieper laten luisteren naar onze meningen en advies geven over het beleid. Misschien nemen ze een aantal voorstellen wel mee in hun beleidsprogramma en kunnen ze die uitvoeren.'

De 3e vraag was een vraag over **mobilititeit**. Deze leerlingen vinden dat er meer geïnvesteerd kan worden in een fietsuitlendingsdienst zodat iedereen binnen de stad zich makkelijker met de fiets kan verplaatsen. Ook de soms moeilijke verbindingen van het openbaar vervoer naar de meest dichtbijgelegen deelgemeentes kwam ter sprake.

De laatste vraag was eentje van een andere soort en hing samen met een andere motivatie om deel te nemen aan dit project. Zo vindt Chloë KRAS een interessante manier om met nieuwe mensen in contact te komen. De leerlingen vroegen zich af hoe er een beter **contact tussen de diverse schoolnetten** en -structuren kon komen. Een rechtstreeks gevolg van het feit dat leerlingen elkaar door dit project beter leren kennen en diverse vooroordelen makkelijker kunnen verdwijnen, doet leerlingen kritisch nadenken over

de onderwijsstructuur die in Vlaanderen nu bestaat. Hoewel dit moeilijk op lokaal vlak kan worden aangepakt, gaan deze leerlingen toch door met hun idee en zullen zij een voorstel doen op het volgende schooloverleg aan de diverse directies van de verschillende scholen. Het verhaal zal dus worden verder gezet en toont dat dit initiatief wel degelijk ook effecten heeft op onze eigen maatschappelijke realiteit.

Ook de leerlingen ervaren hun deelname als positief. Populaire visies omtrent de relatie tussen jongeren en politiek, leiden vaak tot pessimistische conclusies. Jongeren worden vaak voorgesteld als onwetend, cynisch of apathisch. De media of de toenemende commercialisatie krijgen hier dikwijls de schuld van. KRAS weerlegt dit argument. Studenten jonger dan 18 jaar worden meestal uitgesloten van het politieke domein en van de dominante vormen van het politieke discours. Hierdoor is het gebrek aan interesse in politiek een logisch gevolg van hun eigen machteloosheid. Waarom zouden ze moeite doen om over iets te leren waar ze toch geen invloed op kunnen uitoefenen? KRAS hoop hier een antwoord op te bieden. Het verandert hun

kijk op de politiek en zorgt ervoor dat ze meer betrokken worden bij de maatschappij.

Ritchie (KA, 6de Humane wetenschappen): 'Via dit project maak je kennis met de politiek op een leuke en interessante manier. KRAS is een goede manier om alles eens aan den lijve te ervaren en te zien hoe het er in een stadsbestuur of het parlement aan toe gaat.'

Chloë (KA, 6de humane wetenschappen) vindt het scholierenparlement een goed initiatief, opdat de ogen van de jongeren geopend worden. 'Het is aan de jongeren om te bouwen aan de toekomst en bepaalde dingen in onze huidige maatschappij te veranderen en te verbeteren. KRAS is een goed beginpunt. Het leert ons mondiale thema's in een groter kader te bekijken en leert ons hoe besluitvorming wordt gerealiseerd. Het zorgt er ook voor dat ik meer interesse heb voor de politiek in het algemeen.'

Als begeleider van dit scholierenparlement kan ik getuigen dat het boeiend is om te zien hoe leerlingen evolueren gedurende het project. Aan de ene kant is het een goede leerschool om democratie te leren kennen en de vaardigheden van een consensus te leren aanvaarden. Aan de andere kant zijn leerlingen na een schooljaar studie rond de verschillende mondiale thema's wel degelijk op de hoogte van de pijnpunten en kunnen ze voldoende nuance in het debat aanbrengen om realistisch

met de materie om te gaan.

Op 24 april trekken onze leerlingen opnieuw naar Brussel en gaan ze samen debatteren met 600 andere jongeren uit Vlaanderen over globalisering. De klemtoon ligt op de positieve toekomst en men gaat samen op zoek naar oplossingen voor het globaliseringsvraagstuk. Ze formuleren concrete beleidsvoorstellen en toetsen deze af bij politici en experts. En op het einde van de dag worden alle moties onderworpen aan een stemming door de jongeren zelf. Maar die dag is meer dan dat. KRAS zorgt ervoor dat jongeren optimale kansen krijgen om te participeren. Jongeren die zich geroepen voelen kunnen een commissie voorzitten, politici ontvangen, reporter zijn voor een dag of helpen met het uitschrijven van de diverse thema's. Activering in de democratie voor en door jongeren.

Als je geïnteresseerd bent om volgend schooljaar deel te nemen aan het project, neem dan contact op met een iemand uit je school. Ook bij het JOC kan je terecht voor meer info. Alle deelnemers van dit schooljaar zijn alleszins gewonnen voor een nieuw schooljaar en indien hun drukke agenda het toelaat zijn ze opnieuw present.

(Els Poublon)

SORRY, EEN DEPRESSIE...

Groot nieuws. Vliegtuig gecrasht. Bots, tegen de bergwand. Geen overlevenden...

Groter nieuws. De copiloot was op het ogenblik van de crash, alleen in de cockpit...

Allergrootst nieuws. De copiloot werd al een tijdje psychiatrisch gevolgd, vermoedelijk een depressie... Was dit een wanhoopsdaad, een ultieme schreeuw? Honderdneegenenveertig slachtoffers?

Sociale media werden overspoeld, nieuwsmedia werden leerstoelen in de psychiatrie, ieder zijn mening, ieder zijn commentaar... Laat ons niet lachen, 'gewoon' maar een depressie?

Ik heb ooit zelf een depressieve periode gekend. Kort maar hevig. Mezelf nooit kandidaat geacht. Veel te actief, mijn job, jobs naast de job, cultuur, gezin, verenigingsleven. Altijd maar voort. En dan, zomaar, paf, eerst traag, dan heftig. Boem, de dieperik in. Geen werklust meer, geen goedgevoel, geen alles-van-vroeger meer. Tranen in de duisternis, eenzaamheid in de menigte. Praten bij de psychiater, mijn pilletjes: een ietsje Prozac, een ietsje kalmeerpil, en inslapertje. En alleen-zijn, alleen verloren sloffend in een donkere tunnel, geen zicht op enige uitweg. Werken: tunnel. Slapen: tunnel. Plezier: tunnel.

Als huisarts zag ik relatief vaak depressieve patiënten, veel vaker dan ik bij het begin van mijn

praktijk verwacht had. Soms gewoon wat tegenslag, wat rottigheid, het even niet meer aankunnen. Maar een andere keer een diepe, ernstige depressie, soms de roep om er uit te stappen. Soms meer dan de roep, een poging, er uitgestapt, eenzaam hangend aan de zolderbalk, mijn bloeddrukmeter onbruikbaar in mijn handen, mijn twijfel: had ik, moest ik, kon ik...? Mijn patiënt, eindelijk vrede, maar kon het echt niet anders?

Depressieve patiënten zijn niet de meest aangename; ze kwamen vaak wat later op het consult, eerst over een ai-tje en een oei-tje, dan, aarzelend, een haperend verhaal, veel stiltes, verbeterde tranen. Ik liet ze praten, gaf alleen nu en dan een aanzet. De hunker om te praten, gehoord, gekoesterd, omarmd te worden was te groot. Ik ben zelden een patiëntenknuffelaar geweest, ik kon alleen luisteren, soms een pilletje, mijn afsluiter: "Nu zit je diep in de put, en dat kan wel even duren. Maar er komt zeker een dag, een dag waarop

je, terugkijkend, zult denken: mens toch, mens, wat zat ik toen toch echt in de put... Denk daar maar aan, die betere dag, die komt er zeker!"

Ik herinner me de trieste dag, mijn ochtendconsult: de laatste patiënt, een weniende man, te vroeg weduwnaar geworden, verward verloren, mijn eigen tranen diep achterin mijn oogkassen, mijn depressie hardnekkig verborgen, en plots, de zekerheid, mijn zekerheid: nu is het genoeg. Nu is het GENOEG!

Ik liep langs de vijver, een ijzige wind, alleen, reddeloos verloren, een enkele eend eenzame rondjes zwemmend. Te koud voor het water, het begon te miezeren, laat me gerust, gewoon gerust, laat me wenend wegglijden. Of neen, omarm me, koester me, aanhoor me, laat me wenen. Niet weg. Wel weg. Ik zat op de kille oever, verkleumd, alleen, vertraand, mezelf overtuigend: "... er komt zeker een dag, de dag, waarop je, terugkijkend, zult denken: maar mens toch, mens... "

Depressieve mensen zijn zeker niet de meest aangename; luisteren is vaak een opdracht, het vergt geduld, het vergt zorg, genegenheid, empathie. En vooral volhardendheid. Het besef dat een depressie de hel kan zijn, voor hem of haar, maar ook voor wie wil luisteren, omarmen, koesteren. Het besef dat alles ten spijt, de diepte soms onmetelijk diep kan worden, veel te diep wordt, er niets anders meer rest dan...

Vrijdag, 17 april, het Tv-nieuws gezien: in

Keulen, een herdenkingsplechtigheid voor de slachtoffers van de vliegcrash. Nu honderdvijftig kaarsen: 149+1. Een kaars voor de copiloot. Ook een slachtoffer, niet te omvatten, hoe diep... ? En vooral: zijn geliefden die achterblijven, onbegrijpend, hoe draag je zulke schuld? Geliefden met nog meer nood aan begrip, aan troost, aan iemand om te luisteren, te omarmen, te koesteren. Aan iemand om hen te zeggen: "Misschien komt er ooit wel een dag. Een dag, waarop je, terugkijkend, zult denken: maar mens toch, mens... Misschien."

Zondagochtend, 19 april, mijn tekst moet nu absoluut binnen. Op de radio Klara, klassiek, een treurend requiem. Rust in huis. Carine op de hometrainer, haar nieuwe heup revaliderend. Mijn oproep: in deze tijden van almaar vluchtiger communicatie, van Facebook, Twitter, van al die dingen die ik amper ken, van ieder zijn eigen gelijk, van veroordeling, van eigen gratuite waarheid, in deze tijden, zeg mij wanneer jij voor het laatst een vriend, een geliefde, een passant aanhoorde, troostte, omarmde, koesterde, knuffelde, en hem of haar, op een of andere manier, er van overtuigde: "... er komt zeker een dag, de dag, waarop je, terugkijkend, zult denken: maar mens toch, mens toch..."

Zeg het mij, wanneer was dat?

(Danie Heughebaert)

DAGEN ZONDER VLEES

Er zijn redenen genoeg om minder vlees te eten. Of zelfs helemaal geen vlees meer te eten. Acties als '40 dagen zonder vlees' moeten dan ook meer worden dan een jaarlijkse stunt. Maar het sprak ons wel aan. Vlees eten is trouwens een westers cultuurverschijnsel, hard aangemoedigd door de enorme industrie en kapitaal dat er achter zit. Eeuwenlang at de Europese bevolking noodgedwongen hoofdzakelijk vleesloos. Vlees was een luxe product. Voor feestdagen. Slachtdieren werden ambachtelijk gefokt, om voor de mensen ongeschikt voeder om te zetten tot wel voor de mens eetbaar voedsel. Ook waren deze slachtdieren een reserve om de moeilijke periode van de winter door te komen. Dus, waarom niet eens proberen, een maand zonder vlees. Wat hadden we te verliezen?

De jongere versie van mezelf was ooit al eens een paar jaar vegetariër, dus voor mij was het een kleine stap. Mijn wederhelft daarentegen, was voorzichtiger, of noem het 'met mate enthousiast' voor de stap in het onbekende. Een maand lang heb ik het beste van mezelf gegeven om een vegetarische keukenprins te zijn. Met matig en soms ook wel eens behoorlijk succes. Geen enkele nationale ramp is ons overkomen! Passeerden de revue: eenvoudige snelle pastagerechtjes, Aziatische spicy bereidingen en nu en dan een easy veggie burger uiteraard. Soms snel en simpel, zo nu en dan wat uitgebreider, maar vooral, gevarieerd. Zoals vroeger dus, maar dan zonder vlees. En bovenal, die maand was zo om!

Conclusie, het niet-dierlijk voedselaanbod is op vandaag zo groot en gevarieerd dat het een koud kunstje is om iets lekker én aantrekkelijk op tafel te krijgen. Voor wie kan koken natuurlijk...

Het gevolg van onze 'inspanning' heeft uiteindelijk een koerswijziging teweeggebracht in ons vleesverbruik dat we drastisch hebben teruggeschoefd. Sindsdien eten we nog slecht twee- tot driemaal per week vlees. Qua verminderde ecologische voetafdruk kan dat wellicht al tellen, alleen is dat voor een individu niet te becijferen. Dieren -en bij uitbreiding de vleesindustrie- verbruiken ontzettend veel (drink)water en hebben een ontzettend hoge CO2 en methaanuitstoot. Eén koe stoot jaarlijks net zoveel broeikasgassen uit als 4,5 auto's, ofwel het rijden van 70.000 km. De productie van een kilo rundvlees vereist in totaal 15.000 liter water, een kilo varkensvlees 6.000 liter en een kilo kip 4.300 liter. Klimaatverandering ten gevolge van die uitstoot is wereldwijd de grootste uitdaging voor de mensheid en vormt de ergste bedreiging voor het milieu. Want wat is de oorzaak nummer één van onze milieucrisis? Rijden in 4x4 terreinwagens? Fabrieken? Vliegtuigen? Neen. Dit zijn de eerste dingen die in je opkomen, maar de grootste veroorzaker van de klimaatverandering kan wel eens bij jou op je bord liggen. Volgens een rapport van de Verenigde Naties produceert de vleesindustrie méér broeikasgassen dan alle auto's, vrachtwagens, vliegtuigen en schepen ter wereld samen. Dit bewijst nogmaals dat vlees slecht is voor het milieu. Deze broeikasgassen verergeren de kli-

maatverandering en kunnen tot catastrofale rampen leiden, zoals droogte, overstromingen, orkanen, stijging van de zeespiegel en uitbraak van ziektes. Tenzij we de hoeveelheden broeikasgassen die we in de atmosfeer uitstoten drastisch verminderen.

Beeldt u eens in dat we met z'n allen vegetariër worden. En zou dat wel wenselijk zijn? Er zijn de vanzelfsprekende gezondheidsvoordelen die gepaard gaan met een matige vleesconsumptie, met name een positieve bijdrage in de bestrijding van harten vaatziekten, een cholesterolverlagend effect en zelf positieve preventieve effecten bij de ontwikkeling van bepaalde types kanker. Minder vlees eten is eveneens een deel van de oplossing in de strijd tegen overgewicht. Teveel dierlijke vetten zijn nl. grote boosdoeners voor wie worstelt met zijn/haar ideale streefgewicht.

Er is ook het uitgespaarde dierenleed van kippen in te kleine ruimtes, van varkens die slechts eenmalig het daglicht zien bij het transport naar het slachthuis, van kalveren in te kleine leefruimtes... Een vegetariër bespaart gemiddeld 727 dieren in zijn hele leven. Voor het veevoer van onze kippen, koeien en varkens worden kilometers tro-

pisch oerwoud gekapt om plaats te maken voor sojaplantages. Met het verdwijnen van apen- en andere diersoorten tot gevolg. Het land wordt voorgoed verpest door erosie.

Met het graan om één rund te voeden, waar twee mensen van kunnen leven, kan je 12 mensen te eten geven. Dat is een verhouding één op zes. Laat het duidelijk zijn dat we met die 78% van de landbouwgrond maar één kwart van de wereldbevolking voeden. En dat driekwart van de wereldbevolking leeft van de overblijvende 22%. Van rechtvaardigheid gesproken. Er is honger in de wereld door de ongelijke machtsverhoudingen, door de ongelijke eigendomsverhoudingen, door de ongelijke koopkracht. Toch wel wat bezinning waard niet?

Maar uiteindelijk is het gewoon ontzettend fijn om te merken dat we ons als gezin beter bij voelen met ons nieuwe 'dieet' en dat met een al bij al relatief kleine moeite. Het nageslacht zal ons wellicht dankbaar zijn voor onze inspanning... Dus, denk eraan bij uw volgende BBQ: veggie is hot en sexy!

(Xavier Leroy)

Het is zover, ik heb het gedaan... Na lang treuzelen en nadat ik enkele jaren geleden al eens voorzichtig te kennen heb gegeven dat ik het in de toekomst misschien wel eens zou doen. Maar nu is het dus zover, er is geen weg terug meer, ik heb het gedaan. Niet dat ik er spijt van heb, helemaal niet. Ik sta er nog steeds voor de volle 100% achter. Ik heb het gedaan en ik zou het zo opnieuw doen!

Er is ook die ander. Die had het enkele jaren geleden ook al eens te kennen gegeven. Hij zou het niet te lang meer willen doen. Hij deed het graag (en goed!), maar het was genoeg. Hij herhaalde het, bijna jaarlijks, maar wie zou het dan wel doen? Dus hij deed het nog even verder, tot nu. We vonden elkaar: hij wilde liever niet meer en ik wilde wel, dus we deden het. Voor hem een vorm van opluchting, voor mij een heuse uitdaging. Ik diende mijn kandidatuur in. Een vergadering later werd het officieel: ik ben de nieuwe voorzitter.

*'Waarvan?' hoor ik u vragen.
'Van HVV/OVM leper-Poperinge natuurlijk!
'Huh?'. 'Is dat groter dan een konijn?' 'Kun je daarmee je haar kammen?' 'Moet dat binnen staan in de winter?' zullen sommige zich misschien afvragen? En daar schort het volgens mij. Onbekend maakt onbemind.*

HVV/OVM is een (tweeledige) vereniging die veel mensen helaas niet kennen, of er zich niet bewust van zijn dat ze bestaat. En daar wil ik proberen iets aan te doen.

Het eerste deel van (de naam van) onze vereniging, HVV, staat voor Humanistisch Vrijzinnige Vereniging. Humanistisch, dus dat wil zeggen dat we de mens centraal stellen en antwoorden zoeken op de vragen die het leven met zich meebrengt. Vrijzinnig omdat we de waarden als rechtvaardigheid, verantwoordelijkheid, verbondenheid en gelijkwaardigheid hoog in het vaandel dragen. Op dit gebied zijn we, volgens mij, behoorlijk tot goed bezig en dat uit zich o.a. in dit tijdschrift. Ook onze jaarlijkse solidariteitsmaaltijd mag zonder schroom een succesverhaal genoemd worden. Maar er is ruimte, veel ruimte, voor verbetering. We hebben een ruim ledenbestand, maar we slagen er momenteel enkel in om een heel klein deel ervan te activeren en 'uit hun kot te lokken'. Hier zullen we verder aan werken.

Het andere luik, OVM, staat voor Oudervereniging voor de Moraal. Dit impliceert dat we er zijn voor elke leerling die op school kiest voor niet-confessionele zedenleer in de (ruime) streek rond leper en Poperinge. We zijn er voor hen, maar op welke manier? We organiseren jaarlijks het Lentefeest (6-jarigen) en het Feest Vrijzinnige Jeugd (12-jarigen). In de voorbereidingen hiervoor laten we de leerlingen met elkaar (en zichzelf?) kennismaken tijdens een creatieve namiddag en een uitstap. We bieden hen ook de kans om een theatervoorstelling bij te wonen. We doen dit niet slecht, maar er is ruimte, veel ruimte, voor verbetering.

De activiteitenkalender van onze vereniging lijkt elk jaar bijna een exacte kopie te zijn van die van het vorige jaar, en het jaar daarvoor, en het jaar daarvoor... We hebben een goedwerkend en enthousiast bestuur en we schuwen het niet om ons ergens voor in te zetten, maar we missen iets. We missen een vorm van vernieuwing. Mijn intentie als voorzitter is om een nieuwe wind laten waaien door onze vereniging. We moeten terug naar de basis van ons bestaan: de vrijzinnigen verenigen, de ouders van onze leerlingen (opnieuw) meer betrekken in onze werking en als het kan in ons bestuur. We moeten kritisch zijn, evalueren en een enthousiasme creëren. Ikzelf wil en zal niet de voorzitter zijn (zoals mijn voorganger evenmin was) die op de voorgrond wil treden. Wel wil ik erop toezien en me ervoor engageren dat zij die er echt toe doen op de eerste plaats komen: onze leerlingen, onze feestelingen. U, als ouder, kan ons hierbij helpen.

Ik wil niet afsluiten zonder enkele woorden van dank. Jean-Pierre Callant om zijn vele jaren als voorzitter. Het bestuur voor hun vertrouwen en hun blijvende inzet. De bevriende verenigingen voor onze samenwerkingen in het verleden en hopelijk ook in de toekomst. U lezer, als sympathisant, als ouder, voor uw aandacht en bij voorbaat ook voor de feedback die u ons hopelijk zult geven.

Tot uw dienst.

(Ludovic Ide)

De winter is voorbij, wat een winter, niet zozeer de kou, wel persoonlijke ervaringen, politiek, het correcte denken, de strijd uitgevochten in het Midden Oosten en in Griekenland... De lente, eindelijk.

Flashback - vijfde/zesde Latijnse, een rijzig persoon vooraan, van redelijk veel woorden en op beschouwende wijze, hij sprak "kijk naar de geschiedenis en je zult zien, de eerste decennia van een nieuwe eeuw brengen onzekerheid, oorlogen, vernieling..." en hoewel hij waarschijnlijk refereerde aan 1302 of '14-'18, kunnen we er ook momenteel niet onderuit. De naoorlogse bloei van vorige eeuw is opgedroogd, eerst nog gerekt met een diensteneconomie, vervolgens met software, ... ondertussen is de productie sterk verminderd, de software-engineers en masse gerekruteerd in India en verder weg... de focus niet meer op verbeteren en groeien, maar op automatiseren, reduceren, winst-maximaliseren en daarnaast het nieuwe 'politiek correct' denken. Er zijn inderdaad grenzen, maar waar trek je die? Mag de reactie van een minderheid de meerderheid gaan overheersen? Is dat nog democratisch?

Vroeger...zat je in het verliezende kamp en waren de anderen in de meerderheid. Zorg voor betere argumenten, kom met een critical mass, bouw op van onderuit, word de meerderheid! Nu is dat ouderwets, Twitter en Facebook delen de macht. Geen analyses meer, direct vlammen en terechtstellen, later/te laat de schade opne-

men. Nee, de democratisering van de tools en applicaties heeft -tenminste vanuit mijn oogpunt- de acceptatie van diversiteit niet bevorderd, maar veeleer teruggeschoefd. Het is mooi dat iedereen de mogelijkheid heeft om zich te uiten (dat doe ik hier ten slotte ook), maar soms word ik er droevig van. Een goeie column in de krant 'De Morgen' had het er eveneens over: alles wat wij (geboren voor 1980) ingestampd kregen via de ouders, collega's en vrienden, ligt onder vuur. Deuren openhouden voor dames, de rekening betalen, als man eerst de trap opgaan, de vrouw laten volgen: te betuttelend of kwestie van gewoonte en respect? Wie zal het zeggen. De generatie jaren '70, nu al ouderlingen...

Andere protesten, al dan niet terechte discriminatie... Discriminatie betekent volgens Wikipedia letterlijk "het maken van onderscheid". De huidige betekenis van het woord discriminatie is in **maatschappelijk** en **juridisch** opzicht gaan afwijken van die oorspronkelijke, letterlijke betekenis; in die context wordt onder discriminatie nu verstaan: "het onrechtmatig onderscheid maken tussen mensen of groepen". Bij de vraag of het maken van onderscheid tussen mensen discriminatoir is, is het van belang om na te gaan of gelijke gevallen ook gelijk behandeld worden.

Stel, ik wens iemand aan te werven, op hoeveel dingen mag ik nog letten, wat mag ik nog vragen aan de kandidaten?

Voor mij is het vanzelfsprekend dat er een

onderscheid gemaakt wordt. Het heeft geen zin je proberen binnen te wringen in een firma waar je niet past in het profiel dat ze voor ogen hebben. Ik denk daarbij aan een 9-to-5'er die wil aangeworven worden door een hippe start-up waar men heel anders naar de wereld kijkt. Werft men aan, dan kan men hiermee diversiteit binnenbrengen en de weg opgaan richting mature organisatie, maar men kan evengoed het paard van Troje binnenhalen en zo spanningen creëren. Wanneer je aanwerft, kan wie je binnenhaalt zijn wie je eerder liet gaan, gewoon omdat de tijdsgeest/noden veranderd zijn. Discriminatie... als onderscheid ja, als goed huisvaderbeleid, ja, maar als nieuwe betekenis, nee.

Als werkgever moet je de pro's en contra's afwegen, maar de werknemer moet deze eveneens indachtig zijn. Het is immers zo dat jij je plaats in een bedrijf moet verdienen en het bedrijf moet jou verdienen. Is er geen match, dan is het soms beter zo. Als individu leer je constant bij, je evolueert, probeert dingen uit, maar idem voor het bedrijfsmanagement.

Als spring-in-t-veld, geen werkuur te veel, geen risico te groot, geen manager veilig, de bluts en de buil... en plots (?) wat ouder, meer verantwoordelijkheden, grotere projecten, mensen die aan jou rapporteren... Uh, niet iedereen is zo'n spring-in-t-veld, er is diversiteit, je denkt en doet aan resource balancing, je gaat anders werken. De verscheidenheid aan stakeholders

(belanghebbenden) dwingt je een gedifferentieerd beleid te voeren, de schade te beperken, bijvoorbeeld in de rotatie van je personeel (kennisverlies/aanwervingskosten).

Om verder te ontwikkelen en als bedrijf te groeien, heb je als post-start-up een geschiedenis mee. Je moet weten waar je vandaan komt, hoe bepaalde machines of software geconcipeerd werden. Wil je daarop bouwen, dan ga je de diversiteit in je team waarderen. Je ervaren werknemers kunnen je spring-in-t-veld's coachen, kunnen de noodzakelijke background aanbrenge. De 'springers' kunnen hun verse ideeën aftoetsen/verfijnen. Hiermee komen we terug bij het 'onderscheid maken': wie is geschikt voor wat soort werk? Je wilt het beste uit de teams halen, en raar maar waar, spreken helpt. Tijdens één op één-sessies kun je de interesses van je teamleden achterhalen, voorstellen aftoetsen, werken aan een gezamenlijk toekomstplan voor bedrijf en werknemer. Uiteindelijk ga je de richting uit waarbij de teams om een frame vragen en voorstellen doen; ze zorgen voor de verdere evolutie, je gaat m.a.w. de weg op van het self-steering principle.

Je krijgt het team dat je verdient en soms is het verdomd interessant te zien hoe dingen evolueren, uitpakken... Try it 😊
De lente is in 't land!

(Stefan)

OPVOEDEN: NIET ENKEL EEN TAAK VAN OUDERS

'Opvoeden in je buurt' is het centrale thema tijdens de Week van de Opvoeding van 16 tot 23 mei 2015. Tijdens deze week wordt benadrukt dat ouders hun kind niet alleen hoeven groot te brengen. Kinderen komen op heel veel plaatsen: de school, het sportplein, de bibliotheek, de jeugdbeweging, de kinderopvang, de dokter, ... Er zijn dus heel wat personen betrokken bij de opvoeding: familie, leerkrachten, jeugdwerkers, vrienden, burens, ... Opvoeden betekent dat we kinderen en jongeren begeleiden om hun plek te vinden in onze maatschappij, het is een verantwoordelijkheid van heel onze samenleving. Of zoals een Afrikaans gezegde luidt: 'It takes a village to raise a child'.

Kinderen met een verlieservaring

Elk kind wordt ooit geconfronteerd met verlies: door ziekte, overlijden, echtscheiding, een verhuis... Zowel ouders als familieleden, leerkrachten, vrienden en burens kunnen in deze situaties met onmacht toekijken en zich afvragen wat ze kunnen doen. Zij kunnen het kind of de jongere in een rouwproces ondersteunen door te informeren, te verduidelijken, inzicht te geven, dingen te benoemen en bespreekbaar te maken. En door ruimte te geven aan gevoelens in

een creatief proces, op maat van de leefwereld van het kind.

Sokken van de olifant

Vertrouwde begeleiders van een kind die ondersteuning nodig hebben om met deze moeilijke situaties om te gaan, kunnen bij het huisvandeMens terecht in het kader van het project 'De sokken van de olifant'. Dit is een begeleiding op maat voor volwassenen die kinderen en jongeren willen helpen vorm te geven aan hun gemis en verdriet.

We gaan eerst met elkaar in gesprek, en hierna kunnen kosteloos boeken, werkmateriaal, spelletjes etc. ontleend worden. Het terugbrengen van het materiaal vormt de gelegenheid voor nazorg. Tussentijdse gesprekken en verdere begeleiding zijn ook mogelijk.

Week van de opvoeding

Om 'De Sokken van de Olifant' beter bekend te maken bij ouders en andere opvoeders, neemt huisvandeMens leper deel aan de 'Week van de Opvoeding'. Onze vrijwilligster Nadine leest voor uit 'Kikker en het vogeltje' van Max Velthuijs. Daarna toveren we zakdoekdozen om tot heuse troostdozen.

- **woe 20 mei, 14u30-16u00**
- **2de kleuter t.e.m. 2de leerjaar**
- **Bibliotheek, Klerkenstraat 37a, Langemark**
- **gratis, inschrijven via evelyne.vangelder@langemark-poelkapelle.be**